

Cifir ne demektir, nasıl hesaplanmaktadır? Kur'an-ı Kerim'deki Felak suresi'ni Risale-i Nur Külliyyatıyla nasıl bir bağ ile bağlanıyor, açıklar mısınız?

Bediüzzaman, cifri kullandığı yerlerde, hiçbir zaman "**Ayetin açık manası budur.**" dememiştir. Demiş olduğu şudur: "**Ayetin sarîh manasının altında müteaddit tabakalar var. Bir tabakası da, işarî ve remzî manadır. İşârî mana da bir küllîdir; her asırda cüz'iyatları bulunur.**"

Bu esaslara dikkat çektikten sonra, Bediüzzaman'dan cifirle ilgili iki örnek metin kaydetmekte fayda görüyoruz:

1. "Eskişehir Hapishanesi'nde dehşetli bir zamanda ve kudsî bir teselliye pek çok muhtaç olduğumuz hengamda, manevî bir ihtarla, 'Risale-i Nur'un makbuliyetine dair eski evliyalardan şahit getiriyorsun. Hâlbuki بِطَرَلَاو وَلَايَابِسِ إِلَّا فِي كِتَابِ مُبِينٍ ["Yaş ve kuru her şey Kitab-ı Mübîn'de vardır." (En'am, 6/59)] sırrıyla, en ziyade bu meselede söz sahibi Kur'an'dır. Acaba, Risale-i Nur'u Kur'an kabul eder mi? O'na ne nazarla bakıyor?' denildi. O acîb sual karşısında bulundum. Ben de Kur'an'dan istimdad eyledim. Birden, otuzüç ayetin mana-yı sarîhinin teferruatı nev'indeki tabakattan, mana-yı işârî tabakasında ve o mana-yı işârî külliyyetinde dahil bir ferdi Risale-i Nur olduğunu ve duhulüne, medar-ı imtiyazına bir kuvvetli karîne bulunmasını bir saat zarfında hissettim. Ve bir kısmı bir derece îzah ve bir kısmını mücmelen gördüm. Kanaatımda hiçbir şek ve şübhe ve vehim ve vesvese kalmadı." (1)

Bediüzzaman, bu otuz üç ayetin işarî manalarını, cifir ilmini de kullanarak, Birinci Şua'da izah eder. 1934-1935 Eskişehir Hapishanesinde kendisine görülen otuz üç ayetin işarî manaları, O'na ve talebelerine "gaybtan bir teyid" durumundadır.

2. "Teşrin-i Sâni otuzuncu gün, bin üç yüz elli sekizde, Karadağ başına yalnız çıkıyordum. 'İnsanların, hususan Müslümanların bu teselsül eden helâketleri ve hasaretleri ne vakitten başladı, ne vakte kadar devam eder?' hatıra geldi. Birden, her müşkülümü halleden Kur'ân-ı Mu'cizü'l-Beyan Sûre-i Ve'l-Asri'yi karşıma çıkardı. Dedi: 'Bak.' Baktım. Her asra hitap ettiği gibi, bu asrımıza daha ziyade bakan نَّانَ إِسْرَائِيلَ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا بِمَا كُنَّا فِيهِ كَافِرِينَ ayetindeki نَّانَ إِسْرَائِيلَ قَالُوا سُبْحَانَ رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا بِمَا كُنَّا فِيهِ كَافِرِينَ yirmi yüz üç bin cifrîsi ı-makam (sayılır tenvin ve şedde) الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ dört edip (1324), Hürriyet inkılâbıyla başlayan tebeddül-ü saltanat ve Balkan ve İtalyan harpleri ve Birinci Harb-i Umumî mağlûbiyetleri ve dehşetli muahedeleri ve şair-i İslâmiyenin sarsılmaları ve bu memleketin zelzeleleri ve yangınları ve İkinci Harb-i Umumînin zemin yüzünde fırtınaları gibi, semavî ve arzî musibetlerle hasâret-i insaniyeyle

aynı maddeten ,hakikati bir dahi asra bu âyetinin **إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ** tarihiyle gösterip, bir lem'a-i i'câzını gösteriyor."(2)

II. Dünya Savaşı yıllarında Kastamonu'da Karadağ'a doğru çıkan Bediüzzaman, "İnsanların ve özellikle Müslümanların art arda gelen bu helaketleri ve zararları ne vakitten başladı, ne vakte kadar devam edecek?" diye düşünmektedir. Birden kendisine Asr Suresi gösterilir. İnsanın hüsranda olduğunu bildiren ayet, bu asırdaki Müslümanların ve diğer insanların hüsrana da işaret etmektedir. Evet, hiçbir asır, bu asır kadar çalkalanmalara, dehşetli savaflara, Müslümanlar için hüsranlı günlere sahne olmamıştır. Bütün asırlara hitab eden Asr Suresi, cifrî tarihiyle özellikle asrımıza remizde bulunmaktadır.

Bu iki örnekten sonra, Bediüzzaman'ın cifre bakışını naklederek konuyu noktalamak istiyoruz:

"İlm-i cifir, meraklı ve zevkli bir meşgale olduğundan, vazife-i hakîkiyeden alıkoyup meşgul ediyor. Hatta kaç defadır esrar-ı Kur'an'iyeye karşı o anahtar ile bazı sırlar açılıyordu. Kemâl-i iştihak ve zevk ile müteveccih olduğum vakit kapanıyordu. Bunda iki hikmet buldum:"

"Birisi: لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ " yasağına karşı hııaf-ı edebde bulunmak ihtimali var. "

"İkincisi: Hakaik-ı esasiye-i imaniye ve Kur'an'iyenin berahin-i kat'ie ile ümmete ders vermek hizmeti ise, ilm-i cifir gibi ulum-u hafiyenin yüz derece fevkinde bir meziyet ve kıymeti vardır. O vazife-i kudsiyede kat'î hüccetler ve muhkem deliller, su-i istimal meydan vermiyorlar. Fakat cifir gibi, muhkem kaidelere merbut olmayan ulum-u hafiyede su-i istimal girip, şarlatanların istifade etmeleri ihtimalidir." (3)

Yani yukarıdaki ifadeyi sadeleştirecek olursa;

Cifir ilmi meraklı ve zevkli bir meşgale olduğundan, gerçek vazifeden alıkoyup meşgul ediyor. Hatta kaç defadır Kur'an'ın sırlarına karşı o anahtar ile bazı sırlar açılıyordu. Tam bir iştihak ve zevk ile yöneldiğim vakit kapanıyordu. Bunda iki hikmet buldum.

1. "Gaybı ancak Allah bilir" yasağına karşı edebe aykırı harekette bulunmak ihtimali var.

2. Kur'an ve iman hakikatlerinin esaslarını kat'î deliller ile ümmete ders

vermek hizmetinin, cifir ilmi gibi gizli ilimlerin yüz derece daha fevkinde bir meziyyet ve kıymeti vardır. O kudsî vazifede kat'i hüccetler ve sağlam deliller su-i istimale meydan vermiyorlar. Fakat cifir gibi, sağlam kurallara bağlı olmayan gizli ilimlerde su-i istimal girip, şarlatanların istifade etmeleri ihtimalidir.

Görüldüğü gibi, cifir ilmi gizli ilimlerdenidir. Az kişiye hitab etmektedir. İman ve Kur'an hakikatleri ise, herkese seslenmektedir. Hem herkesin onlara ihtiyacı vardır. Bu gibi noktalardan dolayı ve "**Gaybı ancak Allah bilir.**" yasağına karşı edebe aykırı harekette bulunmamak için Bediüzzaman, bu ilmin ayrıntılarını eserlerine yansıtmamıştır. Yansıttığı miktar, altı bin kûsûr sayfalık tefsirinin içinde az bir bölüm teşkil etmektedir.

Falak Suresi'nin Risale-i Nur'la Olan Münasebeti:

Kâinata şer odakları hiçbir zaman boş durmaz. Yokluk, hiçlik alemi için çalışırlar.

İşte Kur'an ayetleri her asra baktığı gibi bu asır insanlarına da bakmaktadır. Bu suredeki ayetler, bu asırda şer komitelerine ve faaliyetlerine dikkati çekerek onların dini ilga edeceklerini yani ortadan kaldırmaya çalışarak islamlarla mücadele edeceklerini nazarımıza vermektedir.

İşte Bu şerlerle ve şer komiteleriyle, her asırda İslam kahramanları karşı durdukları gibi, bu asırda da bu fitne fesad şebekelerinin oyunlarını Bediüzzaman ve Risale-i Nur eserleri bozmuş. Adeta bir "**Seddi Zülkarneyn**" yani "**Çin Seddi**" gibi manevi bir siper olarak komonizmin ve sair fitnelerin memlekete girmelerine mani olmuş. Bu mücadele halen sürdüğü gibi, kıyamete kadar da sürmeye devam edecektir.

Dipnotlar:

- (1) bk. [Şualar, On Beşinci Şua.](#)
- (2) bk. [Kastamonu Lahikası, \(126. Mektup\)](#)
- (3) bk. [Lem'alar, Dokuzuncu Lem'a.](#)